

Pedagogiskt material till föreställningen SPELA MAN

Hej!

Vi vill med föreställningen (SPELA MAN) prata med pojkarna om jämställdhet, utifrån deras position. Med deras verklighet i fokus. Om vi vill (och det vill vi) att pojkar ska öppna upp och våga sätta ord på vad de upplever och känner så måste vi också lyssna och se deras värld. Vi driver med manliga förebilder och med mer artikulerade storasystrar. Men med siktet inställt på att fånga pojkarna och få dem engagerade och reflektera över vad en man egentligen kan vara.

Med pekpinna kan man komma långt men med humor kan man komma längre. Länge leve jämställdheten. Kampen är inte över på långa vägar men vi måste nå de unga pojkarna nu!

Om efterarbete

Att bearbeta en kulturupplevelse tillsammans i klassrummet är ett sätt att fördjupa förståelsen för det som eleverna sett. Det kan vara en möjlighet att reda ut sina tankar, bolla funderingar och befästa upplevelsen. Efterarbetet ger också en möjlighet att ta vidare tematiken i föreställningen och arbeta vidare med dem. Det är viktigt att efterarbete inte fastnar i ett rent beskrivande av föreställningen eller ett förmedlande av "rätt" och "fel" tolkning.

Nedan presenteras förslag på övningar att göra i klassrummet efter att klassen sett föreställningen SPELA MAN. Till varje övning finns en rekommenderad tidsåtgång för varje övning.

Ordlista

- *Aktivt lyssnande* - tekniker för att träna och utveckla lyssnande, med fokus på att genuint förstå och ta till sig det den andre säger
- *toxisk maskulinitet* - normer eller beteenden som tillskrivs manlighet och som är skadliga, t ex normer om att det är manligt att bruka våld.
- *feminism* - uppfattningen om att män och kvinnor ska ha lika värde och möjligheter.
- *förebild* - någon att se upp till, någon att ta efter eller inspireras av. Kan vara dålig eller bra.
- *cis* - betyder "på samma sida" och används för att beskriva en person vars personliga, sociala, juridiska och biologiska kön överensstämmer. Motsatsen är trans.

Minnesuppväckande (rek tidsåtgång: ca 10 minuter)

Börja med att låta eleverna minnas föreställningen. Låt dem fundera för sig själva under tystnad någon minut. Låt dem därefter uttrycka sina minnen, antingen muntligt eller i skrift/bild

Muntligt: låt eleverna göra en runda, där de en i taget får berätta något eller några saker de minns. Läraren skriver upp stödord på tavlan, så när alla pratat finns en tankekarta.

Skriftligt/i bild: låt eleverna under tystnad under några minuter rita eller skriva ord som de tänker på när de tänker på föreställningen. De kan göra detta på enskilda papper, i mindre grupper på ett större papper eller i helgrupp direkt på tavlan. Därefter tittar ni tillsammans på allas bidrag och tolkar och pratar om vad det står.

Värderingsövning – heta stolen (rek tidsåtgång: ca 15 minuter)

Om möjligt sitter eleverna i en ring med stolar, men det går också att göra sittande vid bänkar/bord. Läraren läser ett påstående i taget och eleverna tar ställning genom att byta stol om de håller med, eller sitta kvar om de inte håller med. Det går också att göra så att de bara räcker upp handen om de håller med, eller håller handen nere om de inte håller med. Ibland vill elever göra halvlösningar och "byta stol litegrann" för att indikera osäkerhet. Försök få dem att undvika det, och säg att den åsikt de uttrycker bara gäller just då, att det går bra att prova en åsikt och att det alltid går att byta åsikt. Vid vissa frågor kan de också få motivera hur de tänker (dock kan det ta mycket tid, så rekommenderas inte vid varje påstående). Om de får motivera sina svar, undvik då att det leder till diskussion, gå istället vidare till nästa påstående

- Jag har skrattat idag
- Jag tyckte föreställningen var rolig
- Killar är störigare än tjejer
- Jag har varit på teater förut
- Det är lättare att vara kille än att vara tjej
- Jag är feminist¹
- Jag har någon som jag kan prata med allt om
- Det är stor skillnad på killar och tjejer
- Jag tänker mycket på hur jag kommer bli som vuxen
- Jag är en bra lyssnare
- Utan killar skulle det inte finnas några krig
- Jag tror dom som är i min ålder kommer bli bättre vuxna än de som är vuxna nu.

Efter alla frågor är ställda kan de få följdfrågor "Varför är killar stökigare?"

Skriv ett brev till en pappa (rek tidsåtgång: ca 20 minuter)

Minns tillsammans hur de tre papporna i föreställningen var, skriv gärna upp stödord på tavlan. Alla pappor hade briser. Be eleverna att skriva ett brev till en av papporna och ge dem råd om hur de kan bli bättre pappor.

Diskussionsfrågor

Nedan är förslag på frågor som eleverna kan diskutera efter att ha sett föreställningen. Frågorna har inget rätt eller fel svar.

Vad gillade du mest med föreställningen? Varför?

Var det något du inte gillade, eller blev upprörd av? Varför?

Visade föreställningen hur killar är eller kan vara? Varför? Varför inte?

Vad ville föreställningen säga? Skulle vi lära oss något? Tänka annorlunda om något?

Hur skulle en redovisning om manlighet gå till i den här klassen?

Vad gjorde papporna bra?

Vad gjorde papporna mindre bra?

En sak som hände i föreställningen var att ingen riktigt lyssnade på clownerna. Hur blir man bra på att lyssna?

¹ Någon som bytt plats får gärna förklara vad feminism innebär för dem, om det finns personer som inte vet vad feminist är. Om ingen byter plats kan läraren ge en definition och sen säga samma påstående igen.